

El model català lidera la modernització del sector

↑ La directora de Qualitat Ambiental, Maria Comellas, i el subdirector de Mines, Francesc Sabio, durant la seva intervenció en el II Congrés Nacional d'Àrids organitzat per l'FdA a València, de l'1 al 3 d'octubre

L'èxit de convocatòria del II Congrés Nacional d'Àrids permet al sector dibuixar les línies de treball conjunt que han de guiar els propers anys. Acabar amb la morositat, desencallar l'execució d'obra pública i combatre la competència deslleial encapçalen les demandes envers Govern i Comunitats Autònomes en la cimera celebrada a l'octubre.

Les empreses catalanes van acaparar a València la major part dels Premis Estats de Minería Sostenible 2009 per les seves bones pràctiques ambientals i per les iniciatives en seguretat laboral i participació social. Els projectes de dues pedreres afiliades al Gremi d'Àrids de Catalunya competiran l'any vinent a Brussel·les en els Premis Europeus de Desenvolupament.

4

ACTUALITAT

8 El Gremi recupera la Pedrera per fer sentir la seva veu

L'assemblea general congrega més de 200 agremiats i personalitats del sector i la política

ACTUALITAT

10 400 operaris catalans participen als cursos de seguretat laboral

El Gremi organitza vuit cursos de prevenció per adaptar la formació dels treballadors a la nova ITC

MEDI AMBIENT

14 AYMAR, primera explotació minera sostenible del país

Agenda

Concreta

Fira Internacional de construcció i obra pública
Del 20 al 24 d'octubre del 2009
Oporto (Portugal)
www.concreta.exponor.pt

Fòrum Europeu dels Minerals

Unió Europea de Productors d'Àrids
25 de novembre del 2009
Brussel·les (Bèlgica)
www.uepg.eu

Batimat 2009

XXI Exhibició Internacional de tecnologies de
construcció i materials d'edificació
Del 2 al 7 de novembre del 2009
París (França)
www.batimat.com

Bauma 2010

XXIX Fira Internacional de maquinària de
construcció, materials d'edificació i mineria,
vehICLES i equipament de construcció
Del 19 al 25 d'abril del 2010
Munic (Alemanya)
www.bauma.de

I Congrés Nacional de Minerals Industrials

Del 25 al 28 de maig del 2010
Saragossa (Espanya)

Hillhead 2010

Mostra de maquinària de mineria, reciclatge i
construcció pesada
Del 22 al 24 de juny del 2010
Buxton (Regne Unit)
www.hillhead.com

Samoter 2011

Saló Internacional Triannual de maquinària de
moviment de terres, obres i construcció
Del 2 al 6 de març del 2011
Verona (Itàlia)
www.samoter.com

Conexpo

Fira Internacional de maquinària de construcció
Del 22 al 26 de març del 2011
Las Vegas (Estats Units)
www.conexpoconagg.com

Nous agremiats

Transports i Àrids d'Ondara S.L.

Av. d'Ondara, 2. Ribera d'Ondara (Lleida)
Contacte: Anna Cisteró Valls
Tel. 973/ 54 01 34 Fax. 973/ 54 01 37
anna.tad@gmail.com

Cian Plus S.L.

Psg. dels Ferrocarrils Catalans, 240.
08940 Cornellà de Llobregat
Contacte: Xavier Vilageliu
Tel. i fax: 93/ 474 60 55

Edita:

Departament de Comunicació del Gremi d'Àrids de Catalunya
Rambla de Catalunya 127, 3r 1a
08008 Barcelona
Tel. 93/ 415 64 83
Fax 93/ 415 66 09
gremiarids@gremiarids.com
www.gremiarids.com

Consell editorial:

Joaquim Roca, Jaume Puig, Àlicia Caballero, Jordi Torra, Josep M^a
Rodríguez, Miquel Romà, Pasqual Roca, Sebastià Alegre, Andreu
Puigfel, Anna Arnal, Joan Palau i Àlex Palau

Serveis editorials:

Op-team SIC S.L.
Tel. 93/ 243 08 35 (Barcelona)
www.op-team.com

Redacció i fotografia:

Àlex Palau (premsa@gremiarids.com)

Projecte gràfic i maquetació:

Joan Serra

Impressió:

Cevagraf, SCCL

Dipòsit legal:

B-31.411-2000

© Copyright:

Drets reservats

Butlletí de difusió gratuïta. El Gremi d'Àrids de Catalunya
autoritza a reproduir qualsevol dels seus textos o il·lustracions
sempre que se'n citi la procedència.

El sector no acaba d'aixecar el cap, però està ben organitzat

Ara fa poques setmanes va tenir lloc a València el II Congrés Estatal del sector dels àrids. La trobada va ser un èxit a molts nivells i va comptar amb la participació de gairebé 800 professionals de la matèria. La Federació d'Àrids (FdA) va aportar-hi tota la seva capacitat organitzativa i de convocatòria, i el sector va respondre positivament a la crida. Feia just tres anys que, des d'ANEFA, s'havia organitzat el I Congrés a Saragossa, amb una resposta similar de públic. Aquest és doncs un bon moment per veure les coses amb una mica de perspectiva.

La primera constatació és molt clara: la demanda generada per l'obra pública no és l'esperada en un context de polítiques anti-cíclics, i el sector de l'habitatge encara no ha tocat fons. Les dades aportades pels ponents són contundents, doncs la producció d'àrids ha caigut més d'un 50% i les previsions són encara pitjors. La licitació d'obra ha baixat en un 62% malgrat el pla FEIL dels

ajuntaments, cosa que vol dir que per a l'any 2010 no hi ha perspectives de remuntada. Aquest canvi substancial en els volums produïts des del 2007, sumats a les poques expectatives de recuperació –que no arribarà fins més enllà del 2011–, ens obligaran sense dubte a repensar el dimensionament de la nostra capacitat productiva. Des d'un punt de vista intern, en primer lloc, cal destacar que l'FdA ha complert la seva funció d'articular correctament les relacions estatals de les patronals dels àrids. Veníem d'uns anys on les relacions de l'empresariat català –i el d'altres comunitats– amb la patronat espanyola eren molt dolentes. Ara, però, s'estan representat els interessos i les necessitats empresarials conjuntament a Madrid i a Brussel·les –participant a la UEPG–, i s'ha organitzat amb èxit un congrés d'alt nivell. És realment

destacable aquesta capacitat d'incidència en les relacions internacionals del sector, fet que posiciona correctament a les empreses catalanes i al seu Gremi.

Un altre fet que s'ha constatat a València és el lideratge català en la manera d'entendre les relacions del sector amb les administracions públiques, i el nou posicionament social de la mineria a cel obert. Va ser un orgull per a tots nosaltres veure defensar el model català a la gent de Mines i de Medi Ambient conjuntament, amb un consens evident. I és que l'actitud dels ariders catalans davant la societat també té matisos força diferents. És el resultat d'una feina d'anys d'aproximació i de generació de confiança mútua, que s'expressa en forma de diàleg al Consell Assessor d'Àrids de Catalunya, creat el 2004.

La cirereta de tot plegat és l'aprovació per part del Parlament de la nova Llei de Prevenció i Control Ambiental de les Activitats. Una Llei que ha estat consensuada amb el sector i que hauria de permetre simplificar notablement els procedi-

ments administratius per poder obtenir els permisos i millorar les relacions amb el món local.

Com a empresari sempre he demanat el mateix: que se'ns deixi fer empresa i que no se'ns posin entrebancs burocràtics des de l'Administració. Sembla que ens hem sabut posicionar perquè això sigui possible. Ara, també val a dir que, si en aquests moments es fos capaç de generar una mica més de demanda de materials per a la construcció de les infraestructures, que tanta falta ens fan com a país, també les coses es podrien veure amb una mica més d'esperança.

Joaquim Roca i Pagès

President del Gremi d'Àrids de Catalunya

↑ Fotografia de família al Parlament després de l'aprovació de la nova Llei de Prevenció i Control Ambiental de les Activitats, el passat 19 de novembre

CITA ESTATAL

El sector traça el seu futur

El II Congrés Estatal d'Àrids es tanca amb un èxit de convocatòria i amb el repte assolit de fixar els grans eixos de treball conjunt per als propers anys. El sector presenta al Govern les mesures per acabar amb la morositat, el retard en les infraestructures i la competència deslleial.

↑ Representants dels gremis posen a València amb alts càrrecs d'Energia, Mines i Medi Ambient de totes les comunitats autònomes. Al centre, el director d'Energia i Mines de la Generalitat de Catalunya, Agustí Maure

La segona trobada estatal del sector va superar amb escreix les previsions congregant a València a 762 congressistes i una trentena d'alts càrrecs polítics vinculats a Energia, Mines, Foment i Medi Ambient. De l'1 al 3 d'octubre, el II Congrés Estatal d'Àrids va desenvolupar un extens i exhaustiu programa integrat per 150 sessions tècniques, debats i ponències a l'entorn de tots els àmbits que envolten la nostra activitat: de la gestió econòmica a la innovació, passant per la qualitat i aplicacions dels àrids, el marc legal, la sostenibilitat o la seguretat laboral. L'objectiu: analitzar la conjuntura i proposar vies de treball perquè les empreses puguin afrontar el futur amb garanties.

1.100 milions "al carrer"

La cita valenciana va posar en comú les xifres dels diferents gremis i associacions de l'Estat. Així, hem conegut que el sector estima en 1.100 milions d'euros el producte que té pendent cobrar. Un deute que resulta de l'acumulació de retards en el pagament de fins a 180 dies, gairebé el triple del que fixa la directiva europea sobre morositat. El president de la Federació de Àrids (FdA), Javier Andrada, va qualificar aquesta situació de "caos financer" i va alertar que els aplaçaments en els terminis de pagament estan ofegant ja a moltes empreses extractives. "El sector dels àrids no pot ser qui financi la construcció", va advertir Andrada.

↑ El secretari de l'FdA respon als periodistes durant la presentació pública del II Congrés d'Àrids, el passat 1 d'octubre

↑ Jornada inaugural. El II Congrés va reunir a 762 empresaris, tècnics i polítics al Palau de Congressos de València

762 congressistes i una trentena d'alts càrrecs polítics van debatre a València sobre el present i futur dels àrids

Per revertir aquesta tendència –vinculada sobretot al pagament per part de l'Administració–, el Gremi d'Àrids de Catalunya, a través del seu gerent i secretari general de l'FdA, Jaume Puig, va reclamar al Govern que es doti d'un fons d'autoliquiditat per pagar els projectes executats en uns terminis "raonables". "Les constructores cobren tard, i nosaltres, encara més", va exemplificar Puig.

Les conclusions

El treball dels experts que van participar a València queda reflectit en un document de conclusions que podeu trobar al web www.congresoaridos.com. Tot seguit en sintetitzem algunes:

Economia

- Govern i Comunitats han d'augmentar la inversió en infraestructures i complir amb una obra pública pressupostada que no s'està executant al ritme anunciat
- Segons els economistes, el sector no assolirà la recuperació plena de la producció fins al 2014
- Els terminis de pagament ja arriben en alguns casos als 180 dies o més. El Govern ha de complir la legislació sobre morositat i dotar-se d'un fons d'autoliquiditat per pagar l'obra executada

Gestió de les explotacions

- La millora tecnològica està augmentant la productivitat i competitivitat de les empreses
- Arrenquen els primers projectes d'inversió en pedreres a l'estranger i la importació via marítima d'àrids gens freqüents a Espanya
- Cal redimensionar la capacitat productiva del sector, apostar per productes de més valor afegit i noves aplicacions, i incrementar el tamany mínim de les empreses mitjançant una cooperació que permeti afrontar majors projectes

Salut i Medi Ambient

- Gràcies a l'aposta per la seguretat, la sinistralitat laboral en les empreses d'àrids és la més baixa de tots els sectors vinculats a la construcció i la mineria
- El vincle amb la Universitat és clau per seguir impulsant la professionalització
- El sector ha experimentat grans millores en restauració i en prevenció i correcció d'impactes, però cal buscar fórmules alternatives als avals que no llustrin la capacitat financera

Accés als recursos

- L'Administració ha de combatre la competència deslleial i evitar que la crisi augmenti l'economia submergida (explotacions clandestines, falsos préstecs de materials, etc.)
- Cal garantir les reserves explotables per al futur, agilitzar els procediments d'accés als recursos, racionalitzar les garanties tècniques i controlar el marcatge CE i la qualitat dels àrids

↑ Reunió multilateral entre representants del sector i 19 directors generals de les diferents comunitats autònomes

Sense brots verds

El Congrés va constatar que el sector està unit i manté intacte el seu pes específic (dels àrids depèn un 20% del PIB), però també per refutar el recurrent discurs dels "brots verds": "Els àrids són el primer material que necessiten les obres i on primer s'hauria de notar la reactivació. Doncs no veiem la promesa llum al final del túnel", va assegurar César Luaces, director general de l'FdA.

Igual que en l'edició del 2006, durant el Congrés es va organitzar una reunió entre representants del sector i de l'Administració. Una fructífera cimera que va seure a la mateixa taula a 19 directors generals autonòmics competents en Minería, Medi Ambient o Foment. En aquest marc, es va reiterar als polítics que existeix un important desfasament entre l'obra pública pressupostada i la que s'està executant, i que, per tant, aquesta no està complint la funció anticíclica que se li havia assignat. La competència deslleial va ser un altre toc d'atenció que va llançar el sector, a través d'una explícita demanda a les administracions perquè combatin les explotacions il·legals i evitin recórrer a falsos préstecs de materials. •

El sector estima que té 1.100 M d'euros per cobrar i dona un toc d'atenció a les administracions perquè combatin les explotacions il·legals i evitin recórrer a falsos préstecs de materials

També van ser al Congrés

Europa → Una delegació de la UEPG encapçalada pel seu president, Jim O'Brien, va prendre part en el Congrés juntament amb el director general de l'Associació Italiana d'Àrids, Francesco Castagna.

FIPA → L'assemblea 2009 de la Federació Iberoamericana de Productors d'Àrids va abordar la creació d'una xarxa transatlàntica d'intercanvi d'experiències i coneixements entre empreses.

VII Jornades Iberoamericanes de Materials de Construcció → A la cita va assistir una important delegació llatinoamericana i el secretari de Minería de l'Argentina.

Fòrum GAP → El programa estratègic per a la millora de la Gestió Ambiental de les Pymes del sector dels àrids va exposar durant el Congrés un recull de les millors bones pràctiques de l'Estat.

TERRITORI PUNTER

Les empreses catalanes protagonitzen els premis estatals de sostenibilitat

Les empreses catalanes s'erigeixen com les grans triomfadores dels Premis de Minería Sostenible 2009 i representaran l'Estat als Premis Europeus de Desenvolupament. La Generalitat valenciana estudia implantar una taula multisectorial basada en el model del Consell Assessor d'Àrids de Catalunya.

Set projectes d'empreses extractives catalanes han estat reconeguts enguany amb els Premis de Minería Sostenible 2009. Un guardó amb el que la *Federación de Áridos* (FdA) reconeix les millors iniciatives a nivell estatal en els àmbits del Medi Ambient i Socio-laboral. Les empreses associades al Gremi d'Àrids de Catalunya van copar cinc primers llocs i dos dels seus projectes han estat seleccionats per competir a Brussel·les entre les millors iniciatives europees: el projecte de restauració promogut per Àridos Hermanos Curanta i el de participació en la comunitat local desenvolupat per Promsa.

El lideratge del sector català també es va fer palès durant el II Congrés Nacional d'Àrids, celebrat a l'octubre, a través de la presentació del Consell Assessor d'Àrids de Catalunya. La Generalitat valenciana va anunciar que està estudiant implantar a la seva comunitat una taula multisectorial basada en el model del CAAC. •

Empreses catalanes guardonades en els Premis Estatals de Minería Sostenible 2009

Empresa (Pedrera)	Premi i Categoria
Aricemex (Las Cubetas)	1r Premi: Medi Ambient Restauració / Grans Empreses
Lafarge (Haymsa)	2n Premi: Medi Ambient Restauració / Grans Empreses
Áridos Hermanos Curanta (Meandre Vell)	1r Premi: Medi Ambient Restauració / Petites Empreses
Candidat Premis Europeus de Desenvolupament Sostenible	
Áridos Hermanos Curanta	1r Premi: Seguretat i Salut / Petites Empreses
Arenes Bellpuig, Àrids Daniel i Sorigué	1r Premi: Bones Pràctiques Mediambientals Petites Empreses
Àrids Garcia (Gar-1)	2n Premi: Bones Pràctiques Mediambientals Petites Empreses
Menció Especial del Jurat a la Sensibilitat Mediambiental	
Promsa (La Falconera)	1r Premi: Participació de la Comunitat Local Grans Empreses
Candidat Premis Europeus de Desenvolupament Sostenible	

ASSEMBLEA GENERAL 2009

El Gremi recupera la Pedrera

L'assemblea general del Gremi d'Àrids de Catalunya reuneix a 200 persones a Barcelona i aconsegueix arrancar el compromís per part de la Generalitat d'incrementar la licitació d'obra pública, a través de les representants de Medi Ambient i del PTOP Maria Comellas i Carmina Llumà.

Que el Gremi està unit i que té força per reclamar, amb veu ferma, el recolzament polític i institucional a tots els nivells que necessita el sector. Aquest és l'inequívoc missatge que es van endur les 200 persones, entre agremiats i autoritats del sector i de l'àmbit polític, que van prendre part en l'Assemblea anual del Gremi d'Àrids de Catalunya, el passat 18 de juny. Enguany, la reunió anual va recuperar com a seu l'emblemàtic auditori de la Pedrera, en una cita marcada per la conjuntura econòmica i per la demanda d'una major promoció de l'obra pública com el millor instrument per afrontar la crisi.

Crida a impulsar l'obra pública

El Gremi d'Àrids, a través del seu president, Joaquim Roca, va aprofitar la presència de destacats representants de la Generalitat per insistir al Govern català que doni un nou impuls a la inversió en infraestructures. En especial, per desencallar una obra pública que, tot i estar ja licitada, no s'està executant al ritme previst. Segons els estudis recollits pel Gremi d'Àrids, el Ministeri de Foment té aturats actualment uns 4.700 milions d'euros en projectes d'obra pública a Catalunya, mentre que la Generalitat té obra endarrerida per valor de més de 2.200 milions d'euros. Joaquim Roca va estar acompanyat a la mesa de l'assemblea per la vicepresidenta Alícia Caballero, el tesorero, Andreu Puigfel, i el gerent del Gremi, Jaume Puig.

Compromís polític

La cloenda de l'assemblea va comptar amb una doble representació política per part de la Generalitat. Durant la seva intervenció, la secretària general del Departament de Política Territorial i Obres Públiques, Carmina Llumà, va reiterar el compromís del Govern "de donar estabilitat a la promoció d'obra pública a Catalunya a través del Pla d'Infraestructures". Aquest Pla preveu una inversió de fins a 100.000 milions d'euros fins al

↑ D'esquerra a dreta, la mesa de l'assemblea amb el gerent Jaume Puig, la vicepresidenta Alícia Caballero, el president Joaquim Roca i el tesorero Andreu Puigfel

2026, i ha de suposar un estímul per al sector dels àrids. Seguint en aquesta línia, Llumà va afirmar que el 2009 s'invertiran 12.500 milions d'euros en la construcció d'infraestructures. Una xifra sobre el paper que caldrà contrastar en quina mesura esdevé producció real. "Seguirem impulsant la creació d'infraestructures tant per l'efecte pal·liatiu de la crisi en els sectors vinculats a la construcció com per reforçar la capacitat competitiva de Catalunya", va assegurar.

En la cloenda va intervenir també Maria Comellas, directora general de Qualitat Ambiental, qui va reiterar el compromís de l'administració catalana amb el sector tot recordant que "durant els darrers quatre anys hem au-

a per fer sentir la seva veu

Carmina Llumà: "Des de la Generalitat seguirem impulsant la creació d'infraestructures per reforçar la capacitat competitiva de Catalunya"

Més de 200 persones entre representants d'un centenar d'empreses agremiades, autoritats del sector i polítics es van donar cita a la Pedrera

toritzat 2.000 hectàrees d'activitat extractiva", i va anunciar una simplificació administrativa dels procediments de control ambiental com una fórmula per ajudar a combatre la crisi.

Pressupost ajustat

El ple de l'assemblea va aprovar l'estat de comptes del Gremi durant el 2008 i el pressupost per aquest 2009. Un pressupost que, d'acord amb l'actual moment de crisi financera, s'ha ajustat de manera important el cinturó. Altres temes que van centrar l'atenció van ser els avenços aconseguits en el si del Consell Assessor d'Àrids i les múltiples candidatures catalanes als Premis de Minería Sostenible. Amb l'emissió de diversos vídeos també es va donar compte de les nombroses aparicions que ha tingut recentment el Gremi als mitjans catalans. En especial, als informatius de TV3 d'àmbit autonòmic i provincial. •

FORMACIÓ PER LES NOVES ITC

Més de 400 operaris catalans participen en cursos de prevenció

El Gremi d'Àrids organitza vuit cursos de riscos laborals per adaptar la formació dels operaris de maquinària de les activitats extractives a les exigències de la nova ITC. Un requisit que serà indispensable a partir del juliol del 2010.

↑ Pedro de la Cova, cap de servei de Mines, durant la presentació dels cursos a l'Institut Gaudí, el passat 14 de setembre

Formar en riscos laborals, compartir experiències i, sobretot, induir a hàbits de treball més segurs en l'àmbit de les activitats extractives. Des de setembre, el Gremi d'Àrids organitza a diferents punts del país cursos de prevenció per als operaris de maquinària pesada. Els cursos tenen una durada de 20 hores i s'imparteixen de forma presencial a les instal·lacions de l'Institut Gaudí i de la Fundació Laboral de la Construcció. Gràcies a l'activa gestió del Gremi, els cursos estan finançats pel Departament d'Energia i Mines i a través del conveni de la construcció. Una subvenció que suposa un estalvi per al sector de més d'un milió d'euros en formació.

Obligatoris el 2010

Els cursos donen resposta a les noves especificacions tècniques sobre formació preventiva dels operadors "de maquinària de transport, camió i bolquet" i "de maquinària d'engegada/càrrega/vials, pala carregadora i excavadora hidràulica de cadenes" en activitats extractives a l'exterior. Uns 400 alumnes –treballadors de pedreres i de graveres agremiades– passaran durant els propers mesos pels cursos. Acreditar aquesta formació serà obligatori a partir de juliol del 2010, segons la ITC 02.1.02 sobre *Formació preventiva per a l'execució del*

lloc de treball, aprovada l'any passat pel Ministeri d'Indústria.

L'extractiu és un dels sectors vinculats a la construcció amb un menor índex de sinistralitat laboral. Un fet al que contribueix la gran sensibilitat de les explotacions catalanes envers la formació sobre riscos laborals. Segons estudis del Ministeri d'Indústria, l'antiguitat de la maquinària i l'excés de confiança estan al darrere de la majoria d'accidents en el nostre sector. •

ITC per a una major seguretat

Millorar la formació en riscos laborals per reduir els accidents. Aquest és l'objectiu de les ITC que desenvolupa el Ministeri d'Indústria en coordinació amb els gremis, associacions i sindicats del sector extractiu, mitjançant grups de treball com la Mesa de la Seguretat Minera. Les noves exigències en seguretat han estat elaborades a partir d'un complet estudi sobre les causes d'accidentalitat en l'activitat de les explotacions extractives.

VINCLE TERRITORIAL

Àrids Garcia cedeix una torre de guaita al municipi de Llinars

L'exploració granítica ha cedit a l'Ajuntament de Llinars del Vallès la Torrassa o Torre del Moro, una torre de guaita de l'època romana situada a 413 metres d'alçada sobre el turó de Can Bordoi.

Aquesta peça arqueològica, una de les millor conservades de la seva mena i la construcció de la qual se situaria al voltant del segle II aC, es troba en una finca forestal que és propietat d'Àrids Garcia des del 1999.

L'acte de cessió es va fer oficial el passat 22 de juny de la mà de Jordi i Carles Garcia, propietaris de l'empresa, i l'alcalde de Llinars del Vallès. Prop de la Torrassa es troba el jaciment romà de Can Collet, on està documentat un taller d'àmfores del segle I aC. L'Ajuntament del municipi vallesà estudia un projecte de rehabilitació museística al voltant de la Torrassa.

Amb aquesta iniciativa, Àrids Garcia reforça la seva històrica vinculació amb Llinars del Vallès i el seu compromís social amb el territori on desenvolupa la seva activitat. •

↑ Els responsables d'Àrids Garcia i l'alcalde de Llinars del Vallès, durant l'acte de cessió de la Torre del Moro

LES ARRELS DEL SECTOR

Recuperant la història del Gremi

Fotografies antigues, anècdotes familiars, documents de la primera meitat del segle XX i anteriors... Ja són molts els agremiats que han col·laborat amb el projecte de redacció de la història del Gremi i del sector dels àrids a Catalunya. Un projecte que està desenvolupant un equip de la Universitat de Vic coordinat per l'historiador i professor Santi Ponce. Està previst que la recerca, estudi i catalogació de tot el material finalitzi al juny del 2010, i que pugui cristal·litzar en una obra editorial que reconstrueixi les nostres arrels i el nostre llegat social i industrial al territori català. La investigació històrica compta amb un pressupost de 15.000 euros i es basa en el conveni de transferència de

coneixement que el Gremi i la Universitat de Vic van signar el passat 11 de maig. •

↑ La rectora de la Universitat de Vic, Assumpta Fargas, i el president del Gremi d'Àrids, Joaquim Roca, durant la signatura del conveni de col·laboració

← Anagrama de la secció sindical del *Gremio de Piedras i Tierra de la Provincia de Barcelona* i imatges de l'extracció de grava del riu Llobregat, a la dècada de 1940. Als comandaments de la draga hi ha Antoni Garrigosa, un dels primers presidents del Gremi. (Font: Arxiu Garrigosa)

COMPAREIXENÇA EN COMISSIÓ

La Llei ambiental duu el Gremi al Parlament

La Llei de Prevenció i Control Ambiental de les Activitats centra el discurs de l'11 de juny davant la Comissió de Medi Ambient. El Gremi d'Àrids valora positivament els avenços aconseguits però critica propostes com l'elevació de la capacitat de veto dels ajuntaments o el silenci negatiu.

↑ Representants del Gremi Àrids es dirigeixen als diputats durant la compareixença al Parlament, el passat 11 de juny

En nom del Gremi d'Àrids, Joaquim Roca va elevar als membres de la cambra una "reflexió" alhora que "reivindicació": "Els demano que les normatives serveixin per estimular la societat civil, donar-li responsabilitat i marge de confiança [...] que les lleis deixin treballar a la gent i que no dediquem els esforços a fer papers i més papers".

L'al·locució del president va introduir el pes de la compareixença, a càrrec de Jaume Puig. El gerent del Gremi va retrocedir fins al novembre del 2004, quan l'anterior president, Pasqual Roca, va comparèixer davant de la Comissió de Política Territorial per exposar les dificultats que passaven les extractives. "Des d'aquell temps s'ha fet feina en positiu. [...] Ara el sistema és sostenible i garantim els subministraments", va sintetitzar Puig.

Els reptes de la PCAA

La mirada enrere va servir per introduir les "manances" que encara existeixen; entre elles, acabar "d'alinejar correctament el procediment marcat per la Llei d'Urbanisme amb la nova proposta de PCAA". Una mesura que donaria seguretat jurídica al sector, doncs encara es produeixen incidents amb l'emissió dels certificats de compatibilitat urbanística.

Entre les crítiques a l'actual proposta d'articulat, es va advocar per reduir la capacitat de veto total a les activitats de l'annex I que la nova Llei atorga als ajuntaments, i es va denunciar la possibilitat del silenci negatiu, és a dir, que el no pronunciament de l'Administració comporti la denegació de la sol·licitud (a l'inrevés de com succeeix actualment). L'objectiu del Gremi és que la Llei que s'acabi aprovant segueixi garantint una renovació sostenible i planificada de les reserves, redueixi la paperassa i el temps de tramitació (ara en 721 dies de mitjana), mantingui el sistema de decisió col·legiada i no rebaixi l'exigència ambiental. •

Un discurs que funciona

Des de l'última compareixença del Gremi al Parlament, el novembre del 2004, s'han aprovat gairebé 200 noves explotacions o ampliacions, no s'ha tancat cap pedrera per motius ambientals, el sector ha adequat el 60% d'explotacions i s'ha assolit la paritat entre les xifres de reposició del material consumit i nous permisos.

RONDA DE CONTACTES A EUROPA

Reunió amb el diputat a la UE Ramon Tremosa

El 3 de setembre, una delegació del Gremi d'Àrids de Catalunya es va reunir per primera vegada amb el flamant nou eurodiputat de Convergència i Unió (CiU). La trobada va servir per introduir Ramon Tremosa en els aspectes crucials per al sector que s'estan debatent a dia d'avui a Brussel·les.

Durant la trobada amb el representant català a la Unió Europea, a la que van assistir el president del Gremi, Joaquim Roca, el vicepresident Miquel Romà i el gerent Jaume Puig, es van abordar temes sectorials de la màxima actualitat com la darrera Declaració del Consell Econòmic i Social de la UE sobre les matèries primeres, les accions en relació amb la Xarxa Natura 2000 o les Directives marc de l'Aigua.

Els representants del Gremi també van posar sobre la taula algunes de les iniciatives que està duent a terme el sector català dels àrids a nivell de bones pràctiques mediambientals, així com el treball de relacions internacionals, amb exemples com el grup d'enllaç amb els Estats Units (Atlantic Alliance).

Agenda europea

Aquesta primera reunió amb Ramon Tremosa, que es preveu que tingui continuïtat en diversos àmbits, se suma a la ronda de contactes a nivell europeu que el Gremi va iniciar amb la delegada de la Generalitat a

↑ L'eurodiputat per Convergència i Unió, Ramon Tremosa

Brussel·les, Anna Terrón, i que es vol seguir en el futur amb l'eurodiputat del Partit Popular Aleix Vidal-Quadras. Fins ara, ni l'FdA ni la UEPG no tenien cap eurodiputat espanyol de referència al Parlament de Brussel·les. •

Fòrum Europeu dels Minerals 2009

↑ El nou president de la UEPG, l'irlandès Jim O'Brien

La cimera apadrinada per la Unió Europea de Productors d'Àrids (UEPG) tindrà lloc a Brussel·les el proper 25 de novembre. Enguany, les sessions que acompanyen l'esdeveniment posaran l'accent en les quatre àrees d'acció claus que conformen l'estratègia europea per "Convertir la recessió en oportunitats", destinada als representants polítics de la UE, legisladors i empresaris. La novena edició del Fòrum Europeu dels Minerals serà la primera a la que assisteixi Jim O'Brien en qualitat de nou president de la UEPG. O'Brien, de la Federació Irlandesa de Formigó, substitueix en el càrrec a Denis Mertens, després de ser escollit durant l'assemblea de delegats 2009 que la UEPG va celebrar a Oslo el passat 19 de maig. •

SEGELL AMBIENTAL

AENOR certifica Aymar com la primera empresa minera sostenible de Catalunya

La companyia, dedicada a l'extracció i fabricació d'àrids blancs de marbre, ha obtingut el primer Certificat de Gestió Minera Sostenible del país per l'explotació Xauxa, una pedrera situada al Parc Natural del Montseny gairebé imperceptible en el paisatge pel seu excepcional sistema d'extracció subterrània.

↑ Les màquines treballen a diferents nivells a l'interior de la mina de marbre Xauxa

L'Associació Espanyola de Normalització i Certificació (AENOR) ha acreditat l'explotació Xauxa d'Aymar SA com la primera pedrera sostenible catalana, i tercera espanyola, segons els indicadors de mineria sostenible fixats per la normativa UNE. Aymar ha adoptat amb èxit la normativa d'indicadors ambientals amb què s'avalua l'ús de substàncies perilloses, els incidents mediambientals, l'eficiència energètica aplicada als centres productius, les mesures de protecció ambiental i el consum total d'aigua. La positiva auditoria de tots ells va concloure amb la certificació d'empresa sostenible.

Mínim impacte

Aquest certificat posa la cirereta a la política mediambiental que l'empresa porta desenvolupant al llarg dels seus més de 75 anys d'història com a tret identitari de la seva activitat. L'explotació de marbre Xauxa està situada al massís del Montseny, a pocs quilòmetres de Gualba, i té la particularitat de ser subterrània. Aquesta característica permet que la pedrera convisqui amb l'entorn del Parc Natural amb total harmonia, ja que n'elimina l'impacte visual i els efectes sobre la flora i fauna,

i confina les emissions de pols i soroll a l'interior de la mina. Alhora, s'eliminen els sotracos per vibracions i l'impacte morfològic queda reduït únicament a les zones d'accés de l'explotació. •

L'explotació de marbre Xauxa conviu amb total harmonia enmig del Parc Natural del Montseny gràcies al seu excepcional sistema d'extracció subterrània

GUARDÓ EUROPEU

La UE premia tres agremiats de Lleida per la recuperació de ZEPAS

La Comissió Europea ha guardonat recentment a les empreses lleidatanes Sorigué, Àrids Daniel i Arenes Bellpuig, pels bons resultats del seu projecte conjunt de gestió de compensacions en forma de guaret a les Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).

La iniciativa de les tres empreses afiliades al Gremi d'Àrids de Catalunya ha permès la recuperació d'espais inclosos a les ZEPA de la província de Lleida, concretament els situats a la Plana del Corb, Balaguer i Belianes. La concessió del premi europeu la fer pública la Junta directiva de l'Associació Provincial d'Àrids i Formigons de Lleida, el passat 24 de setembre, en el transcurs de la trobada que van mantenir amb el delegat del Govern a Lleida, Miquel Pueyo. L'agregat estatal va valorar molt positivament que els empresaris

← El sisó és una de les aus beneficiades pel projecte lleidatà. Foto: Mariano Cebolla

d'àrids "assumeixen de forma directa la recuperació d'espais naturals". El projecte que duen a terme Sorigué, Àrids Daniel i Arenes Bellpuig es basa en l'acord pel qual les explotacions que operen dins d'àrees de la Xarxa Natura 2000, es comprometen a desenvolupar una gestió activa de l'hàbitat i la biodiversitat en 2,5 hectàrees de zona protegida per cada hectàrea que ocupi la seva activitat.

↑ L'Associació de Lleida amb el delegat del Govern, Miquel Pueyo, el passat 24 de setembre

La biodiversitat en les àrees ZEPA gestionades per les empreses extractives evoluciona de forma més positiva que en les que només estan protegides

Gestió activa

Estudis sobre la conservació i la proliferació de la fauna i la flora en les zones gestionades per empreses extractives, revelen que aquesta hi evoluciona de manera més positiva que en les àrees que únicament estan protegides.

Durant l'any passat, les tres empreses van gestionar un total de 71 hectàrees de guaret a través d'actuacions com el pastoreig, segues, cremes o sèmres no productives. Una mostra de

l'eficàcia d'aquesta gestió activa en el desenvolupament de la fauna aviar la trobem, per exemple, a la ZEPA de Balaguer. En aquesta àrea protegida els guarets de compensació suposen només el 5% del territori ZEPA, mentre que han acollit el 15% de la població de sisons. Altres espècies d'aus estepàries sobre les que es vol actuar a la zona són el xoriguer petit, el gaig, la calàndria, el torlit, la ganga ibèrica o la terrorola. •

ISO 14000

La certificació del Sistema de Gestió Ambiental

La norma ISO 14000 proveeix un conjunt de pautes perquè les empreses puguin desenvolupar el seu propi Sistema de Gestió Ambiental (SGA), amb el que controlar tots els processos de producció en base als seus efectes sobre el medi ambient.

↑ L'explotació de Promsa al Garraf ja ha estat certificada sota l'estàndard internacional de gestió ambiental

Qualsevol empresa que vulgui ser sostenible ha d'assumir una actitud preventiva que incorpori el factor ambiental com una variable en tots els seus àmbits d'acció i de decisió. Aquesta és la raó de ser de la norma ISO 14000. L'estàndard internacional de gestió ambiental estableix una sèrie d'eines i sistemes enfocats als processos de producció a l'interior d'una empresa, en base als efectes que aquests poden tenir sobre el medi ambient.

Complir aquests estàndards és voluntari –no hi ha una obligació legal– i no fixen objectius quantitatius pel que fa a nivell d'emissions. Ans al contrari, la norma ISO 14000 proveeix un conjunt de pautes perquè l'empresa pugui construir i mantenir el seu propi Sistema de Gestió Ambiental (SGA). La única norma internacional certificable al respecte és la ISO 14001.

Un exemple al Garraf

Precisament, l'empresa Promsa, membre del Gremi d'Àrids de Catalunya, ha certificat enguany el seu Sistema de Gestió Ambiental (SGA) en base a la norma UNE-EN-ISO 14001:2004 per a totes les activitats que

Promsa ha certificat enguany el seu SGA per a les activitats que desenvolupa en el seu centre ubicat al massís del Garraf

desenvolupa en el seu centre ubicat al massís del Garraf –extracció i tractament d'àrids i fabricació de formigó i morter–, així com en les seves oficines centrals de Sant Vicenç dels Horts.

Per fer-ho, es va valorar l'impacte de totes aquelles operacions, productes i serveis que duen aparellats aspectes ambientals, i es va garantir el compliment de tots els requisits legals aplicables en aquesta matèria. L'auditoria també va tenir en compte que Promsa manté la preceptiva estructura organitzativa des del punt de vista de la prevenció, i que forma i sensibilitza el seu personal al respecte. Alhora, va valorar l'existència de mesures per actuar en situacions d'emergència i l'adopció per part de l'empresa d'accions correctives i preventives que garanteixen un procés de millora contínua de la seva gestió ambiental. •

FUTURA PATRONAL MINERA

COMINROC sumarà el 98'4% de la indústria extractiva de l'Estat

La pròxima constitució de la Confederació d'Indústries Extractives de Roques i Minerals Industrials (sota les sigles COMINROC) convertirà aquest nou organisme en la principal patronal de la indústria extractiva de tot l'Estat. El Gremi d'Àrids de Catalunya en formarà part a través d'una representació de l'FdA.

Els subsectors miners dedicats a l'extracció, tractament i comercialització d'àrids, minerals industrials, guix, calç i roca ornamental, treballen conjuntament per ultimar la constitució d'una macro patronal que representi els interessos comuns a nivell estatal. L'organisme resultant d'aquest pacte serà la Confederació d'Indústries Extractives de Roques i Minerals Industrials (COMINROC). El nou lobby industrial estarà constituït i canalitzarà les demandes conjuntes de les associacions sectorials representades per la *Federación de Áridos* (integrada pel Gremi d'Àrids de Catalunya), la *Asociación Nacional de Industrias Extractivas y Afines* (AINDEX), la *Asociación Técnica y Empresarial del Yeso* (ATEDY), la *Asociación Nacional de*

La futura patronal agruparà als subsectors miners vinculats als àrids, els minerals industrials, el guix, la calç i la roca ornamental

Fabricantes de Cales y Derivados de España (ANCADE) i la *Federación Española de la Piedra Natural* (FdP).

Segons la darrera Estadística Minera, un cop estigui formalment constituïda la COMINROC representarà el 98,42% de les explotacions d'aquests subsectors miners, el 75,03% dels seus treballadors i el 80,85% del valor total de la producció minera de l'Estat. •

COMITÈ TÈCNIC

La garantia de responsabilitat mediambiental

La Llei de Responsabilitat Ambiental obligarà a les empreses, a partir del 2010, a disposar d'una garantia financera per cobrir, exclusivament, les responsabilitats mediambientals derivades del desenvolupament de la seva activitat. En aquest sentit, les comunitats autònomes podran adoptar mesures més exigents en matèria de prevenció i/o reparació de danys mediambientals.

La garantia es podrà cobrir a través d'una pòlissa d'assegurances, un aval o constituint una reserva tècnica mitjançant la dotació d'un fons amb materialització en inversions financeres recolzat pel sector públic. El Ministeri de Medi Ambient ha redactat un document tècnic, el MIRAT, que defineix taules de risc per valorar els riscos potencials i poder fer una pòlissa a mida segons l'empresa.

INFRAESTRUCTURES: LA INVERSIÓ QUE NO ARRIBA

L'aprovació per part de la Generalitat de Catalunya del Pacte per les Infraestructures contrasta amb el fet –del que ja se'n fa ressò la premsa de totes les tendències– que les Administracions no estan complint amb la inversió pública pressupostada.

EL PERIÓDICO 22/10/09

El 25% de la inversión del 2010 en Catalunya se destinará al AVE

En la comunidad que recibirá la mayor aportación estatal ferroviaria y portuaria

Los servicios
AUMENTO DEL
MANTENIMIENTO

El Gobierno prevé la inversión de 400 kilómetros de autopistas hasta 2020

AVUI 11/10/09

Foment incompleix la inversió prevista en Rodalies i autovies

La RTVE, una de les societats públiques del sector, només gastarà el 30% dels 762 milions previstos per al 2009. Els pressupostos de l'any passat es van inflar per poder complir l'obligació de l'Estatut

EL PAIS 17/10/09

El Pacto de Infraestructuras asegura 100.000 millones de inversión

El acuerdo prevé la construcción de 600 kilómetros de autopistas hasta 2020

El pacto de infraestructuras firmado entre el Gobierno y la Generalitat de Catalunya garantiza una inversión de 100.000 millones de euros en obras de infraestructura durante los próximos diez años. El acuerdo incluye la construcción de 600 kilómetros de autopistas, 1.000 kilómetros de carreteras, 1.000 kilómetros de ferrocarril y 1.000 kilómetros de puertos. El pacto también incluye la construcción de 1.000 kilómetros de aeropuertos y 1.000 kilómetros de puertos marítimos. El pacto es el resultado de un proceso de negociación que ha durado varios meses y que ha involucrado a representantes de ambas administraciones. El pacto es un hito importante en la historia de las infraestructuras de Catalunya y representa un compromiso firme de ambas administraciones de seguir trabajando juntas para mejorar la infraestructura de la región.

CINCO DÍAS 13/10/09

Los proveedores de la construcción denuncian impagos en el Plan E

EXPANSIÓN 16/10/09

La licitación de la construcción de un hospital en un 2009

La licitación de obra pública cae con fuerza

ESTUDIO DE LA CGOPE/ La contratación del Estado retrocede un 42,8% y la de la Generalitat, un 57,4%.

Expansión La contratación de obra pública en Catalunya por parte del Estado en los nueve primeros meses del año 2009 se redujo en un 42,8% respecto al mismo periodo del año 2008. La Generalitat, por su parte, registró una caída del 57,4%.

Els cursos de seguretat laboral organitzats pel Gremi d'Àrids arreu del país, la situació dels ariders a Tarragona, el premi per la gestió de ZEPA a tres agremiats de Lleida, la cessió d'una Torrassa per part d'Àrids García o la certificació en sostenibilitat d'Aymar, són algunes de les activitats dels nostres agremiats que han aparegut recentment als mitjans de comunicació.

Miquel Valls, president de la Cambra de Comerç de Barcelona

“Hem d’impulsar un model basat en la productivitat i en crear valor afegit”

La Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona vetlla pels interessos generals de les empreses i ofereix serveis a empresaris i emprenedors per respondre a les seves necessitats i ajudar-los a millorar la competitivitat.

↑ Miquel Valls

El consum d'àrids acumula una caiguda del 50% des de l'inici de la crisi. És possible recuperar els índex dels temps de bonança o l'escenari ha canviat de manera definitiva?

D'aquesta crisi ens en sortirem. Tanmateix, serà molt difícil tornar als nivells de producció de la darrera època expansiva perquè les condicions han canviat. El sector dels àrids està estretament lligat a la construcció, i difícilment es tornarà als nivells d'activitat dels darrers anys perquè actualment tenim un

excés d'oferta d'habitatge que costarà temps absorbir. L'obra pública haurà de ser el principal motor de creixement de l'activitat del sector. En aquest sentit, encara hi ha molta feina a fer. Des de la Cambra fem un seguiment acurat de l'evolució de la inversió pública en infraestructures a Catalunya i analitzem quines infraestructures són prioritàries per a la nostra economia, perquè considerem que és una peça clau per millorar la nostra competitivitat i per al creixement econòmic.

Què poden fer les empreses per afrontar l'actual situació?

La nova situació econòmica requereix de canvis profunds a les empreses. Creiem que aquests canvis han de ser conduïts per la formació, la innovació i la internacionalització. Aquests tres pilars han de sustentar el nou model de creixement i són els eixos de treball de la Cambra per donar suport a les empreses en el canvi de model. Els sectors vinculats a la construcció han estat tradicionalment menys oberts a l'exterior, i, per tant, aquí tenen un ampli potencial de creixement.

Quin ha de ser el motor que lideri l'inici de la recuperació?

La recuperació ha d'estar liderada per tots: administracions, empreses i societat civil. Els uns necessitem dels altres i tots plegats hem de treballar junts per impulsar un nou model de creixement econòmic fonamentat en nous pilars: la creació de valor afegit i l'augment de la productivitat; pilars que afavoriran la creació d'ocupació i riquesa al nostre país. A més curt termini, s'ha d'agilitar la reestructuració del sistema financer per tal de poder restablir la normalitat dels fluxos de crèdit a les empreses, en especial, a les PIMES.

Creu que actualment les Administracions estan fent tot el que està a les seves mans?

Trobem a faltar un veritable impuls de la inversió pública i així ho hem dit des de la Cambra. Al 2009 la inversió pública es mantindrà força estable gràcies al Fons d'Inversió Local, però tant els Pressupostos de l'Estat com els de la Generalitat per al 2010 contemplen una reducció de la inversió. Així mateix, el FEIL per al 2010 es redueix. La dotació del pla serà de 5.000 milions d'euros, 2.000 milions menys que al 2009, i, a més, el 20% es podrà destinar a despesa corrent. Per tant, la inversió de les administracions locals associada al PlanE també caurà al 2010.

“L'actual situació requereix canvis profunds a les empreses. [...] Formació, innovació i internacionalització han de ser els tres pilars del nou model de creixement”

Quines mesures està prenent la Cambra per impulsar el finançament de les empreses?

La Cambra ha estat al capdavant de les peticions fetes a l'Institut de Crèdit Oficial del Govern de l'Estat i a l'Institut Català de Finances de la Generalitat de Catalunya per millorar l'accés al finançament per part de les empreses. Així mateix, la Cambra

ha creat un nou centre d'atenció a les empreses dedicat única i exclusivament a informar i assessorar sobre finançament empresarial. També hem posat a disposició de les empreses una guia de finançament com a eina de suport perquè les empreses, i, en especial, les PIMES, sàpiguin on dirigir-se per aconseguir finançament, coneguin els instruments financers disponibles i puguin identificar quins són els més adients per a les seves necessitats. •